

**Декларація
Організації Об'єднаних Націй
про боротьбу з корупцією і хабарництвом
у міжнародних комерційних операціях
(укр)**

Генеральна Асамблея,

упевнена у тому, що стабільність і транспарентність умов, у яких здійснюються міжнародні комерційні операції у всіх країнах, нагально необхідні для мобілізації транскордонних потоків інвестицій, фінансових ресурсів, технологій, кваліфікованих кадрів та інших важливих ресурсів з метою, зокрема, сприяння економічному і соціальному розвитку, охороні навколишнього середовища,

визнаючи необхідність сприяння укріпленню соціальної відповідальності приватних та державних корпорацій, у тому числі транснаціональних корпорацій, і окремих осіб, які займаються міжнародними комерційними операціями, та застосуванню ними відповідних етичних норм, зокрема, шляхом дотримання законів та постанов країн, в яких вони здійснюють свої ділові операції, і з урахуванням наслідків їх діяльності для економічного і соціального розвитку та охорони навколишнього середовища,

визнаючи також, що дійові зусилля на усіх рівнях боротьби з корупцією і хабарництвом та їх недопущення в усіх країнах є важливими елементами поліпшення міжнародного ділового становища, що вони сприяють підвищенню рівня сумлінності і посиленню конкуренції у міжнародних комерційних операціях і являють собою один з ключових елементів діяльності по сприянню забезпечення транспарентності та підзвітності в управлінні, економічного і соціального розвитку, охорони навколишнього середовища і що такі зусилля особливо необхідні в умовах посилення конкуренції у рамках глобалізованої світової економіки,

урочисто проголошує нижченаведену Декларацію Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях.

Держави-члени, індивідуально і через міжнародні регіональні організації, вживаючи заходів з урахуванням конституції і основних правових принципів кожної держави та відповідних національних законів, зобов'язуються:

1. вживати ефективних та конкретних заходів боротьби з усіма формами корупції, хабарництва і пов'язаними з ними протиправними діями у міжнародних комерційних операціях, зокрема, забезпечувати ефективне застосування чинних законів, які забороняють хабарі у міжнародних комерційних операціях, сприяти прийняттю законів з цією метою там, де їх не існує, і закликати приватні і державні

корпорації, що знаходяться під їх юрисдикцією, у тому числі і транснаціональні корпорації, які займаються міжнародними комерційними операціями, і окремих осіб, які займаються такими операціями, сприяти досягненню цілей цієї Декларації;

2. встановити на ефективній і погоджувальній основі кримінальну відповідальність за дачу хабарів іноземним державним посадовим особам, при цьому ніяким чином не виключаючи, не утруднюючи і не затримуючи прийняття заходів за провадження цієї Декларації на міжнародному, регіональному або національному рівні;

3. хабарництво може включати, зокрема, такі елементи:

a) пропозицію, обіцянку або передачу будь-яких виплат, подарунків або інших благ, прямо або побічно, будь-якою приватною або державною корпорацією, в тому числі транснаціональною корпорацією, окремою особою якої-небудь держави будь-якій державній посадовій особі або обраному представникові іншої країни як неправомірної винагороди за виконання або утримання від виконання цієї посадовою особою або представником своїх обов'язків у зв'язку з тією чи іншою міжнародною комерційною операцією;

b) вимога, прийняття або отримання, прямо або опосередковано, будь-якою посадовою особою або обраним представником будь-якої держави виплат, подарунків або інших благ у будь-якої приватної або державної корпорації, в тому числі транснаціональної корпорації, або окремої особи з іншої країни як неправомірної винагороди за виконання або утримання від виконання цієї посадовою особою або представником своїх обов'язків у зв'язку з тією чи іншою міжнародною комерційною операцією;

4. не допускати у країнах, які ще не зробили цього, можливість відрахування з обкладених податком сум хабарів, виплачених будь-якою приватною або державною корпорацією або окремою особою будь-якої держави-члена будь-якій державній посадовій особі або обраному представнику іншої країни, і з цією метою розглянути відповідні можливості для досягнення цієї мети;

5. розробити або застосовувати стандарти і методи обліку, які підвищують прозорість міжнародних комерційних операцій і спонукають приватні корпорації, у тому числі транснаціональні корпорації, які займаються міжнародними комерційними операціями, і окремих осіб, що займаються такими операціями, не допускати корупцію, хабарництво і пов'язані з ними протиправні дії та вести боротьбу з ними;

6. розробляти або заохочувати розробку, у відповідних випадках, кодексів поведінки у галузі підприємницької діяльності, стандартів і оптимальної практики, які забороняють корупцію, хабарництво і пов'язані з ними протиправні дії при здійсненні міжнародних комерційних операцій;

7. вивчати можливість визнання незаконного збагачення державних посадових осіб або обраних представників злочином;

8. співпрацювати і надавати одна одній максимально можливе сприяння щодо кримінальних розслідувань та інших судових розглядів, порушених у зв'язку з корупцією та хабарництвом у міжнародних комерційних операціях. Взаємна допомога включає, наскільки це дозволяють національні закони відповідних країн, або відповідно до двосторонніх договорів та інших застосовуваних домовленостей відповідних країн і з урахуванням необхідності збереження у належних випадках конфіденційності:

a) надання документів та інформації, допитування та вручення документів, які стосуються кримінальних розслідувань та інших розглядів;

b) оповіщення про початок і результати будь-яких кримінальних розглядів, що стосуються хабарництва у міжнародних комерційних операціях, інших держав, які можуть мати юрисдикцію щодо того ж злочину;

c) процедури видачі, коли і де це доречно;

9. вживати необхідних дій щодо зміцнення співробітництва з метою сприяння полегшенню доступу до документів та відомостей про операції і особистості тих, хто займається хабарництвом при здійсненні міжнародних комерційних операцій;

10. забезпечити, щоб положення про нерозголошення банківської таємниці не перешкоджали кримінальним розслідуванням або іншим судовим розглядам щодо корупції, хабарництва і пов'язаної з цим незаконної практики у рамках міжнародних комерційних операцій і щоб всебічне співробітництво надавалося урядам, які намагаються отримати інформацію про такі операції;

11. заходи щодо здійснення цієї Декларації вживаються при повній повазі національного суверенітету і територіальної юрисдикції держав-членів, а також прав та обов'язків держав-членів за чинними договорами і міжнародним правом, і узгоджуються з правами людини та основними свободами;

12. держави-члени згодні з тим, що заходи, що вживаються ними з метою установлення юрисдикції над актами хабарництва іноземних державних посадових осіб у міжнародних комерційних операціях, повинні відповідати принципам міжнародного права, що стосуються екстериторіального застосування законів тієї чи іншої держави.

Міжнародні правові акти та законодавство окремих країн про корупцію
- К.: Школяр, 1999.